

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Főter, Hermann-udvar 1. emelet,
a külső folyosón.

Bérmintelen leveleket csak ismét
kézzel fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Főter, a törvényszék melletti Neumann-
házának utczára nyíló helyiségében.

Hirdetéseket díjazás szerint.

Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Megjelenés és árték után is

Előfizetési árak:

Itt-lyben hazhoz hordva:

Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy hónapra	1 fr.

Vidékire postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy hónapra	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Pillanatnyi szélcsend.

Arad, nov. 23.

A hogy az a lidércnyomás elmúlt Bulgáriáról, melyet Kaulbars ottléte éreztetett a néppel, szinte hajlandók vagyunk azt hinni első tekintetre, hogy pillanatnyi szélcsend köszöntött be a bolgár-ügyben. A nagyon meglátogatott országnak, — melynek tulajdonképpen belügyeiről a huzamos válság miatt alig értesülhet a világ, — ugyan még most sincs fejedelmé, de a hatalmak belátva most, hogy Kaulbars távozta mekkora örömet szült az országban, talán elérkezettnek látják az időt, hogy Bulgária ügyével végleg számoljanak, még pedig a regnasság magatartásának számbavételével.

Erre látszik irányulni az az együttes törekvés, hogy valamennyi cabinet támogatta a mingreliai herceg jelöltségét. A mi azonban e látszólag jóindulatú támogatást némi tekintetben illuszióvá teszi, az abban a körülményben rejlik, hogy Bulgária nem látszik rokonszenvezni az ázsiai fejedelmi vérről.

Mingreliai Miklós hercegről sok furcsa hír került felszínre jelöltsége óta, s bármennyire tudták is bizonyos körök dicsérni benne az olyan tulajdonokat, melyek a kormányzóit talantumnak egyáltalán nem szükséges feltételei, a bolgár regnasságnak és így magának a népnek elég oka van egy ilyen fejedelemtől már csak azért is tartani, mert nyílt titok, hogy a herceg Oroszországtól apanage-t huz, tehát feltétlen eszköze volna a bolgár trónon is a legincarnatusabb orosz követeléseknek.

A bandáknak, — a mint Kaulbars az orosz regnasságot és kormányt bagaria csizmák finomsággal nevezte, — ha nincs is küzdelmük a Kaulbars ügyetlen securatúrával, nagy gondot ad, hogy minő módon csempészésük be az új fejedelmi jelölt iránt a rokonszenvet a néphez. Mert eddigi bölcs tapintatuk és türelmük feltételek engedi, hogy inkább elfogadják Bulgáriát a hatalmak közös jelöltjét fejedeleme, semhogy ez a kínos bizonytalanság, — mely az országot elzárja minden haladástól és belügyeit előli, — tovább tartson. Különben is egy normalis viszonyok közt uralkodó fejedelem nem lehetne az ország feje.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárcája.

(November 24.)

Othello jellemzése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárcája. —
Írta: Császár Imre.

II.

Midőn neje ártatlanságáról meggyőződik, nem kíván tovább élni, — ez jellemével következetes egységben áll — öngyilkossá lesz; de az öngyilkosság nem a kétségbeesés és düh, mint Schlegel mondja, ki úgy véli, az öngyilkosságban a szegény- és becsületlenkedés tekintetét kell figyelembe venni, hanem a legmagasabb lelki tisztaság, melylyel a legtisztább, no meggyilkolásként magát bünteti. A legnyilvánvalóbb kétségbeesés csak megelőzője és szülője a határozatnak, de nem végrehajtója; éppen azért nem ölik meg magukat Othello a felfedezés után, hanem néhány perc alatt a fájdalom egy századát éli át és fájdalomából onnantól támad határozata, melyből az erkölcsi embernek a szenvedélyesnek vett diadala sugárzik.

Megkísértem, néhány a tragédiából vett momentummal, mintegy illusztrálni, illetőleg igazolni a jellemről eddig mondottak valóságát s egyrészt mind néhány vonásban kifejezni Othello egyéniségét.

Othello külső megjelenésén, a költő szándékához híven, a szerencsén typus teljes ki-nyomatának kell látszani, úgy azonban, hogy az e típusnak legnemesebb képe legyen és megfeleljen a hősiesség lelkületének, az ereje tudatára alapított biztonságának, melylyel Desdemona atyja és később a tanács elé lép. Legyen tehát az alak a férfias és hősiesség első képe.

Othello alaphangját az a bizalomteljes, nemes lélek határozza meg, mely önére az erkölcsi joga éreztében, megvetve az alátomoságnak még eszméjét is, pusztán, védtelen áll szabad martalékkal a galád fondorlatok. Othello hangjának az erőteljes és önteremtette helyzetben biztosan álló férfi nyilatkozik. Mindenütt, hol a jellemben a hősiesség

delem nemzetellenes törekvéseit esetleg könnyebb lesz ellenőrizni, mint egy folytonos ostromállapot alatt silylő ország fejlődésének valamely biztos és üdvös irányát adni.

Alig csalódunk, ha felteszszük tehát, hogy e rövid szélcsend alatt a regnasság annál is inkább megbarátkozik e gondolatokkal és hangulatokat készít elő a mellett, minthogy Salisbury és Kálnoky ismeretes nyilatkozatai óta tisztában van azzal, hogy az orosz occupatio csaknem lehetetlen. Oroszország minden nagyotnézés nélkül is olálya van most jobban, mint valaha és összes vívmánya a mai constellatiókból itélve az lehet, hogy mingreliai Miklós kötött marsrutával a bolgár trónra kerül, talán egy orosz-tábornok bolgár-hadügyminiszterrel az oldalán.

Amennyiben tehát köztudomású jelenségek után itélni lehet, Bulgária közel van ahhoz a ponthoz, hogy önmagának visszaadassék. Egyetlen jel mutatja ma arra, hogy ez be ne következne: egy erős reactio a császár környezetében a Kaulbarsot és a vele kapcsolatosan, emlegetett csári tendenciákat ért kudarc miatt. Ennek azonban kevés valószínűsége van akkor, mikor Európa részéről mindössze csupán annyi elégtétel kínálkozott Oroszországnak Kaulbars visszavonulása, hogy Franciaország elvállalta a protectoratust a bulgáriai orosz alattvalók felett.

Akár Portugália is megtehetné volna Annyi közvetlenség köti azt is Oroszországhoz — Bulgáriában. Az ellenkező áramlat azonban annál kétségtelenebb imponassággal nyilvánul. Legutóbb a „Times” az erre nézve félreérthetetlenül categoricus hangot. Érthetően kifejezést ad azon napról-napra erősödő hangulatnak, hogy Európa nem fogja megengedni, hogy Bulgária a név kivételével minden tekintetben orosz tartománnyá váljék. Ha Oroszország ezt mégis Európa mellőzölésével kísérelné meg, oly haderőkkel látna magát szemközt, melyek nemcsak felülmúlnák az övét, hanem a melyek háta megett a szövetségesek kettős sorban képeznének imponáló phalanxot.

A hatalmas cyti lap ki is fejt,

eleme az uralkodó, a hang erőteljes érzékenységben nyilvánul az egyszerű, de mélyen érzni tudó férfi kedély melegsége, azon hangfestés és moduláció nélkül, mely inkább a gyenge alkotású, hősiességet nélkülöző jellem sajátossága. Az a hang, melyben egy hőnek sereje és elfogulatlan ösztönzése szól hozzánk, nem tűri meg a hangárnyalatokat és finomságát. Az erőteljesség azért is szükséges Othello hangjában, mivel a szenvedélyek legmagasabb fokozatán a gyenge, érzetelen hang nem lenne képes az indulatok óriási viharzását tolmácsolni. És most lássuk Othellót azon főbb momentumokban, melyekben jellemének és az abból folyó szenvedély alapja van látni a melyek a később kifejlődő indulat-viharzásnak csirját magukban hordják.

Othello Brabantio által a tanács előtt vádolva van, hogy Desdemona-t gonosz varázsa, bűbáj által hajlítá magához. Othello e vad ellenében egyszerű, caizomatlan szavakban mondja el, hogy ő ugyan gyermekébe óta a harcmezőn élt s így védő szavakban szegény, de kért a tanácsot, engedtesse neki meg elmondani, miként nyerte meg hitvesét. Ez elbeszélés képezi felfogásom szerint Othello jellemének magját, melyből a csel-szövény befolyása alatt előbb csirja, később bűjál tenyésző fája fejlődik ki a szenvedélynek.

Ez elbeszélésnél nem lehet eléggé ügyelni hogy az előadás kreszetlenségében a természet romlailan fűnek egyenes ösztönzése mellett, annak bizalomteljes lelke és mély érzelm-melegsége nyilvánuljon. Nagyon hibázna a színész, ha e helyen patheticus szavakkal és szenvedélyes hangjelzéssel akarná emelni a hatást, mert ezáltal az egyszerű, ügyének igazsága által áthatott embert a társadalmi műveltség ama mázával vonná be, mely a későbbi bizalommal teljesen ellentétben állna. Különös suly fektetendő beszédjének e sorára:

„S én ezertem őt hő szánalmáért”,

mert e szavakban kifejezve látjuk a lélek forrásából merített szerelmet. Othello távol áll a sentimentalitás áradozástól, nem is táplálja azon romantikus szerelmet Desdemona iránt, mely a lángélményű ifjúság sajátja; Othello meglett férfi, ki Desdemona szerelmében mint-

hogy egy szabad Bulgária existenciájához oly érdekek fűződnek, melyeknek megóvása a nagy nemzeteknek eltökélt szándékát képezi.

Hihetőleg ezt meg fogják érteni a császár környezetében is. És ha e különben többször hangoztatott szavaknak lesz végeleges ereje, akkor megváltik, hogy a mostani, pillanatnyi szélcsend egy kitörő orosz reactio viharát, vagy Bulgária nyugalmas továbbfejlődésének virradatát előzi meg.

A IV. kerületi szavazásról írott tegnapi tudósításunkban megrovólag emlékeztünk meg arról, hogy három szabadelvű párti jelölt külön szavazó-lapokat hozott forgalomba. A nyert információkat után kijelentjük, hogy az ezen eljárás a tett megjegyzéseket nem történeket tekintjük. A r. d. 1886. november 23. A szerkesztő.

Ismét Andrassy és Kálnoky. A „Pester Lloyd” a bécsi és külföldi lapokban fölmerült ama véleménynyel szemben, hogy Andrassy Gyula gróf nyilatkozatának személyes éle lett volna a külügyminiszter ellen, a következőket mondja: E fölfogás szembetűnő ellentmondásban áll a megjelölten tag körökben ismert tényekkel. Andrassy gróf minden alkalommal, de különösen a Tisza miniszterelnöknek tartott conferentiá alkalmával nyíltan és határozottan kijelentette, hogy kötelezve érzi magát nézetét nyíltan kimondani, még ott is, ahol Kálnoky gróf nézetétől eltér, azonban a miniszter állása ellen támadást intézni nem akar s nem kíván ellene helytelenítő vagy bizalmatlansági szavazatot sem. Mi több, a gróf egyenesen ama nézetet pártolta, hogy egy külügyminiszter sorsát egyáltalán nem lehet a delegatiónak eldönteni. A „P. L.” ezzel végzi: Lehet Andrassy gróf nézetét, vagy magatartását, valamint politikai álláspontját is helyeselni, vagy ellene küzdeni, azonban egy ilyen bíró államférfi mindenestre megvárhatja, hogy személyes intencióit ne értsék félre.

Vadásztörvényeink gyakorlatairól.

— Egyes fogyzatások. —

A vadásztörvény legutóbbi módosítása van ugyan, de hogyha annak értelmét a fennálló körülményekből akarnánk levezetni, aligha nyernénk összeillő eredményt.

Nem szándékom a törvényt czéba venni, mert annak értelme a kellő respectálással mellett, mind a vadak érdekét, mind pedig az állam egy jóvelmi forrását biztosítani és pedig e czímen nevezett törvény oly adómetró a polgároknak, a mi ellen legkevésbé

egy kárpótást, jutalmat látja sokat hányatott életének. Ez elbeszélésben tehát a mélyen megindult kedély ellenállatlan hangját kell hallatni, mely a legszentebb érzelmek hurjain rezgéséből eredően, a hallgatónál ugyanazon hurokat érinti s megindulást kelt.

Nagyfontosságú momentum továbbá az, midőn Brabantio mondja:

„Tartd szemmel őt mór, hogy ha van szemed, megcsalhat téged is mint engemet.”

Erre Othello csak annyit válaszol:

„Eltem hűségemért!”

Bármily mély meggyőződés hangján mondja is el ezt a színes, e helyen nem emelkedett a költő intenciójának magaslataira, ha e pár szó előtt ki nem fejezi az egész lényén előmlő pillanatnyi megindulását a fájdalomra, mely a megcsalásnak csak gondolata is lelken átvillalt. E szavakkal rokonságban vannak a III. fev. 7-dikjel. ejtett eme szavai:

„Kedves teremtes! Kárhozt reám
Ha nem szeretlek! S majd ha nem szeretlek:
A régi chaos újra visszaér!”

E beszéd utolsó szavaiban az elmulhatlan szerelem biztosítása mellett azon kettős értelmű is rejti: ha elveszi Desdemona, megszűnik reá nézve érdekelni a világ; vagy pedig: ha érdemtelensége miatt szűnik meg őt szeretni, felbomlik reá nézve a világrend a keble szunnyadó indulatai, vértakata, bilincseiket szétörve, véres bosszú árral borítják el egész szellemi léteét. A féltés támadása és növekedésének ábrázolása a jellem által határozottatik meg.

Othello nagyon könnyen hitelt ad Jago gyanasításainak. E körülmény még Othello rendkívül becsületességében és bizalmában sem találja igazoltságát, ha az ábrázoló nem fektet sulyt különösen azon helyekre, hol Othello Jago becsületességéről beszél.

E jelenetben Jagonak a legőszintébb, legbecsületesebb embert kell látszani és ez által Othello hűségességét igazolni; mert ellenkező esetben Othellót a bányászat színében tünteti fel. E jelenetben (III. fev. 9-ik jel.) van Othello jellemének forduló pontja. Itt támadt keblében a féltés, mely óriási gyorsasággal árad és borítja el egész valóját. E jelenetben kell, hogy látszassa az ábrázoló, a

joguk van protestálni, mivel annak viselésére nem kénytelenek.

Vadászati törvényünk első postulatuma, hogy minden e sportot űző egyén, annak jogát a 12 frtyai helyegilletéssel megváltva, ennek biányában bármiféle eszközt, mi a vadak pusztítására alkalmas, tilos használni. Feljogosítja továbbá a törvény a közvetlen rendelkezésre álló közegeit (ide értem a községi előjáróságot is) annak ellenőrzésére, ha az utóbbitól nem is követeli a kém-cizkálást, de a tudtára eső vadászájódéki kihágás feljelentését elvárja. Feljogosítja, továbbá, minden a vadászejgy birtokában levő egyéneket, hogy bárkitől is, kit vadászva talál, a vadászejgy előmutatását kérheti, annak biányában az illető ellen feljelentéssel élhet.

Számtalan egybehangzó állítások, s egy tekintélyes területen saját tapasztalatom nyomán, a fennálló törvényeket lábbal tapodják, és ha már a vadászat gyakorlása törvényes határok közé van terelve, tehát a joggyakorlat éreztet szűlik, lehetetlen eltitkolnom, hogy az ezekkel bírók, bizonyos ellenszennel nézik a törvény jogtalan bitorlót. Vége is látva azt, hogy az ily „lesipuskások” (a kincstár szemből) korlátlannal gyakorolhatják a sportot (pedig ők maguk megakadályozhatnák), a következők idejére az ilyet is a jogtalan vadászok táborába tartoztatjuk. (Különben a falubeli feljelentéseket nem várhatunk, tekintve az e miatt támadó surlódásokat, de másrészt a közös érdeket, mik őket egymásra utalják, tartózkodnak az ilyen fellépésektől.)

Igy azután minden éven kevesebbet a vadász-engedéllyel bírók száma, látva azt, hogy akadályokkal nem találkozunk, ki azt jogtalanul gyakorolja.

De ha már nem lehet a jelen törvény gyakorlati értékét elérteni, és a mikor a vadászati függetlenség korlátozására ráolvasták a törvényt, ez véleményem szerint a civilisat fogalmához vezet, és hogy a törvény népszerűvé nem vált, korántsem abban keresendő az ok, hogy a szabad vadászathoz szokott polgárok, a behozott reformokra éreketlen volnának; nem valóhatjuk őket rövidlással, az egyén és törvény-aita jog vagy jogtalanság közti viszony felfogásában. Sokkal dlebbe rágob, és az összesre nézve kivétel nélkül kötelező reformokat sikerült a törvénynek megszokottá tenni, és valóban csodálunk kell, hogy epen a kérdéses thema képez kivételt.

Ha a kezdet nehézségeit hozza fel, minek igazságról példák tanuskodnak, és tán e kérdés megoldására is kulesul szolgálhatna, mert jelen vadásztörvényeink annyira tökéletesek, hogy annak ez irányban módosítására mikéntiség nem képeznek, és tekintve azt, hogy annak életbevitelése a közelmúltban történt, és ha elismerjük, hogy az ilyen átalakítások a szokatlan állapotot szűlik, minek megszokására, respectálásra idő szükségesletik, vagyis a törvények az átalakulási periódusok természetével kell, hogy arányban álljon, a jelen abstract értékű törvényekkel a jelen állapotok még nem sympathizálódnak, mely okokhoz még azon körülmény is járul, hogy az ellenőrző közegek e téren semleges álláspontot

fokozott fejlődő indulat forrongásával szemben, a bizalom pillanatokra fel-fellobban, de hasztalan küszköd a gyanu ellen.

Jago kétkedő szavai először feszültté teszik Othellót, később a jóindulat és becsületesség burkába öltöztetett gyanasítás, melyet Jago úgy ad elő, mintha attól óvni akarná, mind jobban terjed lelkében ez Othello eme szava: „Az véled féltékenyen fogják epedni”, továbbá „Látnom kell mielőtt gyantut merítenék”, csupán az ónámítás mondatja vele. Itt jut először eszébe, hogy ő tekete és nem szep. A gyanu befészkelte magát szívébe és Desdemona megjeleneése sem bírja megsemmisíteni azt. S midőn később Jago elbeszéli Cassio álmát a állítja, hogy Desdemona kendőjét nála látta, parancsot ad Cassio megöletésére. Desdemona meggyilkolásának eszméje itt villan fel agyában.

E párbeszéd befolyása alatt lép Desdemonához a kendő előké. A kendőről elbeszélésben, melyet a költő azért adott Othello szájába, hogy e phantasticus elbeszélésben Othello kedélyállapota és felizgott képzelme nyilatkozhassék, továbbá hogy a kendőre fektetett suly szembeesőbb legyen, látnunk kell a háborgó indulatok rohamos nyilatkozásait. Othello szenvedélyességét a legfelsőbb fokra csigázza Desdemona az által, hogy zarában Cassiara viszi a társalgást s ez által férjét a legnagyobb dühre ingerli, ki — miután a kendőt hasztalan kérte — bősziúten elrohan.

A 4-ik felvonásban testileg és lelkileg leverve látjuk Othellót: a józan ész megszűnt működni és a legviszárt zúllatásnak adott helyet. Othello többé nem képes eszmélni. Anyira uralma alatt van szenvedélyének, hogy Jagonak Cassiaval való beszélgetését ez utóbbi kedveséről, Desdemonáról érti. Egy gondolat éi csak lelkében: a neje meggyilkolása, mely ekkor érik meg. Kedélymegtörtésge annyira megy, hogy indulatainak szakadozott felkiáltásokban képes csupán hangot adni és kezdődik a resignatio.

Az 5-ik felvonásban határozott gyilkolási szándékkal lép fel. Beszédjében a habozásnak egy árnya sincs, már akkor nem a düh szól belőle, hanem a kéréletlen határozat, mely szerint magát a hoszú igazság karjának te-

gólván el, a törvénynek gyakorlata a közönség jóindulatára van bízva.

El kell tehát ismernünk a fennálló vadásztörvényeink „lényegi” értékét, és csak ezen elismerés nyilvánítása után bátorkodni egy (nem törvényjavaslattal) példát felhozni, melynek célja lenne a vadászati kérdés minden igényeit a jelen állapotokkal szemben kimutatni.

A látszat legalább azt mutatja, hogy sokkal célravezetőbb eredményeket érnek el a lőporfogyasztási adó kivetésével, mert:

1) ezáltal az annyira jogtalanul vadászók tömege desinificálva volna;

2) pedig ezen kivetési adó a fogyasztással egyenes arányban állana.

Jelenleg ugyanis 12 frtyai vadászejgyilletéket általánosan mindenkinél meg kellene váltania, ki a vadászatot űzi, szerény természet szerint ezen intézményt nem tarthatom helyes beosztásnak, mert míg a más — a polgárok megadóztatására vonatkozó törvények az állam polgárait műveltségi vagy vagyoni szempontból classificálják, addig éppen a vadászati törvények oly egydőlaliek.

Vagy nem visszás arány az, a mikor egy szegény ember, akitől még az is lehet, hogy a vadászat eredményétől megélhetése van függővé téve, a „vadászejgyért” 12 frtot, mi a fegyveradóval egy két csóvó fegyvert véve — 14 frtot kell fizetnie és ennyit fizet valamennyi vadász a furi osztályig.

Egy szegényebb osztályú vadász tegyük fel elfogyaszt éven át egy kilogramm lőport, míg a tehetősebb, módosabb polgároknál a fogyasztás fokozódik. és a legszembetűnőbb ellentétet a magasabb urti osztály nyújt, hol e sportot oly szenvedéllyel űzik, ugyanannyi adó mellett, hogy az egyesek lőporhasznáskete éven át 20—40 kilogrammra tehető.

Igaz ugyan, a csempészett szivarokról következtetve, legalább feltehető, hogy a lőpor-megadóztatással főuraink tán a külföldből folyamodásnak és onnan szerzenék be szűkségletüket, de a fogyasztó közönség túlyomó száma mégis a belöldi gyártmányra volna utalva, nem lévén a külfölddel oly közvetlen összeköttetésben, de különben a csempészetl járó veszélyeknek magukat kitenni, alig hiszem, hogy vállalkoznának.

Lehetetlennek tartom, hogy a felhozott példa gyakorlatilag oly meddó maradjon, mint a minőt a jelen vadásztörvény finansialis eredménye mutat.

Pedig ha a vadászok nagy számát tekintjük, és ha ezeknek mindegyike a kirott illetekkel járulna az állam jóvedelméhez, biztosan egy jelentékeny rubrikát képezne a vadászati jog.

Mielőtt sorimat bezárnám, még két dolgotlór batorokodom „egyet-mást” elmondani: egyik a fegyver, a másik pedig a kutyas-adó.

A fegyveradó kivetésnek azt hiszem, strategiai szempontból politikai jelentősége nincs, tehát ez is a vadász törvénykeretébe tartozik, még is a fegyveradó a vadászati adótol el van választva, jóllehet az utóbbinak kiegé-

kinti. E gyilkolást úgy kell feltüntetni, mint a féj jogszertnek vált igazságszolgáltatását.

Othello kedélyállapota a gyilkolás után annyira megtört, fájdalma oly mély, hogy ez állapot teljes bűnhődésnek vehető.

A tett alja erkölcsi jog; de a tett rémület, őrdögi nyilatkozása ez Othello tragica vétsége és a belőle származó kín — büntetése.

Az öngyilkosságot már föntebb igyekeztem értelmezni.

Az ábrázolás az utolsó jelenetben: dult arc, megtört kedély hangja, az egész lényen fagyos elhatározás, mely csupán egyszer ad meg helyet a dühnek a gyilkolás előtt, a házasságtörés gondolatánál. A gyilkolás után a düh fájdalomba megy át és átható hangokban nyilvánul, mikor neje ártatlanságáról meggyőződik.

Othello egész lénye még van törve. Csupán utolsó beszédénél egyenesedik fel teljes férfasságában, hogy egész lényén lássék az átszellemülés a földi terhektől való szabadulás pillanatában.

A Kumjasszin-család.

[43. Folyt.]

(Ragény.)

Írta: Henry Gréville.

— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: M. G. —

Második kötet.

XXXIX.

A gyermekeknek engedelmeseknek kell lenni.

Vasszilissa gyöngösége növekedett. Alig lépett a nagy anuluszobába, borzongást érezt, le kellett feküdni: láz jelentkezett.

Az esetről értesített grófné orvosért küldött. Az orvos távol lakott és csak másnap délután érkezhetett meg. A láz csillapult, ellenben az előző napon mutatkozott érzékletlenség ismét beállott. Az orvos nem volt valami ügyes, de bármily szaktekintély is alig oldhatta volna meg a jelen esetben fennforgó rejtélyt.

Nyugalmat, erősítő szereket és ha a láz jelentkeznék, chinint rendelt. „Főleg azonban az izgalom kerülendő”, tette hozzá, miután

szító részét képezi, és mert vadászfegyver-
ért csupán önévédelmi célból vajmi kevesen
fűzetnek adót, de valamennyien vadászati cé-
lokra használják, mégis egyik a másik nél-
kül megválasztandó. Lehet ugyan, hogy a vadász-
jegy „fegyveradó igazolvány” jegy elomuta-
tása nélkül nem nyerhető, de mivel annak
kiosztására nem nagy súlyt fektetnek, követ-
keztetni lehet, hogy a nevezett igazolvány
hiánya akadályt nem is képez.

Es ha ezen elválasztandó, de egy célra
vezető adónemek mindegyikét, az illetéktől
egyaránt behajtának, a mint azt a törvény
meg is követeli, ezen elválasztásnak csakis
technikai oldalát tekintve, tehetnénk megjegy-
zést, mert a kezelésre bizonyára bátrányos
volna; de mivel a fegyverek összeírása, s az
azok után járó adó beszedése a községi előjáró-
ság feladata, s a községi adókönyvben ezimen
(„fegyveradó”) egy külön rovatot is képvisel
ebből kifolyólag éppen azért, hogy azoknak
ellenőrzése, s az azok után járó adónemek
behajtása közvetlen a községi előjáróság kö-
telessége, tehát a felelősség szintén közvetlen
őket érinti — a fegyveradóra vonatkozó tör-
vények érvényesítése biztosítva van, míg a
tulajdonképeni vadászati törvények sorsáról
az elmondottak állanak.

Különb, hogy mennyire lehet a tör-
vény respectálását a népnél az által elérni,
hogy azoknak végrehajtásáért a községek elől-
járóit teszik felelőssé, ezen álláspont mellett
az elkövetett fegyverek leginkább tanuskodnak,
mert azok egyrésze tulajdonosaiktól önként, a
másik része pedig elkobzás folytán került a
nevezett helyiségekbe.

Végül a most felszínre került kutyákra
vonatkozó szabályrendelettel, amennyiben az
a vadászati kérdéssel bizonyos tekintetben
összefüggésben áll, — egyidejűleg némi meg-
jegyzést szándékozom elmondani.

Faluhelyeken, de különösen német hely-
ségekben, azon egyének, kik fegyverüket be-
hordják a faluházhoz, bizonyosan kárpótola-
vannak egy vagy több agárral, és mivel ők
is belátják és elismerik, hogy a fegyverrel
még a leggyeszebb kezelés mellett is gyakra-
n hibázhatnak, míg az agár ritkán hibáz, és
soha sem mond esztűrtöt, a fegyverrel való
lemondás az ilyenekre még nyereség.

Es az agarak annyira el vannak szapo-
rodva, mint említém, a sváb községekben, hogy
valóban elmondhatni anélkül, hogy a paro-
diára gondolnék, hogy a család kiegészítő
részét képezik. Az agarázatnak a fegy-
verrel való vadászattal szemben még az az
előnye van, hogy míg az agárral az egész
idény alatt lehet, addig a fegyverrel való va-
dászattal az időjárás szélsőségein van alávetve.

A kutyákra vonatkozó szabályrendeletet
Pastour szempontjából nem lehet eléggé pár-
tolni, de tekintve azt, hogy a kutyák osztálya
hány fajt képvisel, a melyeknek megadózta-
tása városokban a salon-kutyáktól rangszerint
lefelé, de természetesen külön adóosztályok
alá esnek, — a jelen soraimban jogosan és
mélán felemlítendő a Szt.-Hubert szolgálta-
tában álló „vadász kutyák”, különösen pedig
az agarak megadóztatása valóban indokolt
lenne, a fentebb elmondott okoknál fogva.

Csiky Gyula.

Külföld.

Európa Bulgáriáért. A „Times”
november 22-iki számában írja: Európa nem
fogja megengedni, hogy Bulgária, a név ki-
vételével, minden tekintetben orosz tartomány-
nyá váljék. Ha Oroszország azt Európa bele-
egyezése nélkül kísérelné meg, oly ha-
dóerőkkel látta magát szemközt,
melyek legalább is oly szá-
mokban, mint az övéi, s melyek
mögött kétség sorban a szö-
vetségesek sorakoznának.

hallotta, hogy a baj ájulással kezdődött, mely
kedélyrázkódásra vezetett.

Be kell vallanunk, hogy a grófné nem
hitt e betegségben. Oly bajt, mely csak gyen-
eségben és lelkizhdelően álomkórban nyil-
vánult, nem tekintett betegséggé. Három
nap múltával a grófné e betegségben esett
létét, mely birtatva lett volna a részvét fel-
keltése után újabb kibékítést elkészíteni és
megsértve ezen hallatlan követelés által, Lis-
zát egy kis szobába vitte, mely hálszobája
mellett feküdt és máshova kijárása nem volt.
A szoba ablaka a kertre nyílt, csak öt
lábnnyira volt a talaj fölött és a nap is bele
világított. Azonban egy beteg gyermek szá-
mára ez a barátságos szobácska mégis csak
börtön volt. és tudvalevőleg minden börtön
komor.

Az örködést fokozandó, a grófné a szo-
bájába vezető ajtó kiemeltette; a nyílás egy
függönyvel lett eltakartva, mely Vassziliszát
elválasztá a külvilágtól.

A legközelebbi huszonnégy óra elteltével
a grófnának még is csak be kellett ismernie,
hogy unokahuga valóban beteg. Ilyen fel-
ügyelet mellett nem lehetett tempulást és
érzéketlenséget tetetni.

De miképpen betegség volt ez? „Regé-
nyes betegség!” mondá a grófné. „Azért en-
gedjék, mert a kis leánynak oly gonosz jele-
me van, hogy betegé teszi magát?”

Napok múltak, de Lissza erkölcsi ereje
nem tört meg. Mindegy reggel és este a nagy-
néni bement a beteghez és nyugodt hangon
megkérdezte:

„Megdöngölsz? Elhatározad magad az
engedelmessegre?”

„Nem, néni,” viszonozta a bátor áldozat.
„Nagyon helyes. Gondolkodjál tovább!”

A fogság már egy héttig tartott, midőn
egy este Vassziliszsa az ablak parkánya fö-
lött egy fejet látott előlútni. A fogoly eleinte
azt hitte, hogy valami kíváncsi szolgá.

„Lissza!” hangzott unokahugának elfoj-
tott hangja.

Vassziliszsa fölemelte fejét és megismerte
Zenaide vonásait.

„Te vagy az kedvesem?” kérdez a beteg.
Zina hasznát vévén korábbi tornaóráinak,
folkuszott az ablakra és leugrott a szobába.

A leányok szívélyesen átvették egymást és
Zina elmerült, a mint Lissza soványságát ész-
revette.

„Adnak neked enni?” kérde aggódva.

Egy alkotmányos s szabad Bulgária fen-
tartásához oly érdekek szüznének, melyek-
nek megóvása eltérőké képezi a
nagy nemzeteknek. Ha Oroszország kezé be-
nyugodni abba, hogy Bulgária függetlensége
egy igazán népszerű kormányval biztosítas-
sék. Európát hajlandónak fogja látni arra,
hogy tekintetre méltassa érzékenységét és el-
ismerje józan igényeit.

**Kálmokv. expositio és az orosz
politikai körök.** Kálmokv. gróf beszéde
a pétervári diplomatai körökben nem hatott
annyira, mint az orosz sajtóban, mindazonáltal
igen komoly benyomást tett. Különösen azért,
mert oly erőteljes kitörésekre hivatkozhat, hogy
nem voltak elkészítve Ferencz Jó-
zsef császár és király trónbeszéde után. Az
orosz kabinet különben abban a nézetben van,
hogy magatartása az egész bolgár válság
alatt nem adott okot ily ítéletekre, mert a
kormány semmi által sem adta a jelet annak,
hogy occupálni akarja Bulgáriát. Sőt a leg-
békésebb biztosításokat nyújtotta.

Miután az orosz kabinet mindig csak
előbbi befolyásának helyreállításáról beszélt,
sőtve kell, hogy érezze ma-
gát oly nyilatkozatok által,
melyek szándékainak öszin-
teését kétségbe vonják. Da-
czára Kálmokv. gróf beszéde e kedvezőlen
megítélésnek, az a hit uralkodik, hogy az
utóbbi nem fogja módosítani a bolgár válság
megoldására irányzott békés programot.

Sviahák bolgár tiszték. A bolgár
hadserőből kilepett tiszték többen, köztük
Benderov, Grujev és Dimitrijev,
Sándor fejedelem bukásának okozói, jelenleg
Romániában tartózkodnak. Állító-
lag e tiszték tudatát a regensséggel, hogy
közlekedésről felkelést fog na-
k szervezni, ha a regensségre vissza
nem lépne. E tiszték, mint a Havas-ügy-
nőkség továbbá jelenti, táviratokat intéztek
Sándor fejedelemhez, melyben neki a slivniczi
csata évfordulójának alkalmából gunyosan
szerecsent kívánnak azon győzelemhez, mely
a harezteről való távoztát alatt kiírtott.
Továbbá táviratokat intéztek Salisburyn
Anglia kormányelnökéhez, melyben ama nyil-
latkozást, mintha ők Oroszország Sándor
fejedelem elűztetéséért pénzt kaptak volna, rá-
gálgatnak nyilvánítják, melyért fel volnának
jogosítva, öt perbe fogni.

Legujabb posta.

**Az orosz consulok elutazása
Bulgáriából.** Bukarestből jelentik novem-
ber 22-iki kelettel: A vidáni és ruscsuki
orosz consulok ide érkeztek. Az utóbbihoz el-
utazása perczébe a ruscsuki praefectus és az
ellentállási párt vezére Stojanow Zak-
haria szbeszédet intéztek, melyben kije-
lentik, hogy az orosz consulok elutazása Bul-
gáriára nézve szinálatos és hogy az Orosz-
ország és Bulgária közötti viszonyok meg-
szakítása lehetetlen, valamint hogy ilyen ál-
lapotot egy bulgáriai, mint a macedonai
slávok megvárni nem fognak; a jelenlegi ál-
lapotot a felelősséget Kaulbarsra há-
lítják és végre kijelentették, hogy Bulgária
kész az Oroszország által javaslatba hozandó
létfeltételeket elfogadni, ha csak az alkotmány
meg lesz óva. — Kaulbars ma Kon-
stantinápolyba érkezett.

Conferentia a bolgár-ügyben.
Nápolyi jelentések szerint a conferentia egybe-
hívásáról szóló hírek a bolgár-ügyben tel-
jesen alaptalanok. Ennél fogva alapa-
latlan azon hír is, hogy az orosz kormány
tett volna ily irányú kezdeményezést. Diplomatai
körökben a jelen pillanat több okból és con-
ferentiahoz való substractum hiányában,
minden irányban korainak tartatik, hogy egy
európai conferentia összehívása szemügyre

„Oh igen, eleget! Légy megnyugodva.”
„Gyümölcsöt hoztam magammal: dugd
el ágyadba”, mondá Zina és kiirtette se-
beit. „Légy türellemmel, én működöm érde-
kedben.”

„Hogyan? Te képes lennél...”
„Igen, a herceg itt van.”
„Itt?”

Vassziliszsa arca élénkebb színt öltött.
„Mért jött?”

„Nagyon is ideje volt! Ostoba filkó,
hogy korábban nem jött. Ezért az ostoba-
ságról megemlékeztél a filkét. Mondd csak,
Lissza, feleséggé lennél, ha megkérnéd?”

„Nem”, válaszolt egész halkán.
„Mért nem?”

„Nem szeretem eléggé... én... én...”
„Mást szeretsz?” kérde Zina élénken.
Lissza arczsine még pirosabb lett.

„Akkor a dolog nevezetesen fog menni”,
mondá Zina elgondolkodva. „Föltételezem,
hogy hozzá mennél...” O megköszöntött
volna téged, Surovban megesküdött és te
nem akard? Komolyan beszélsz?

„Igen, nem tehetem... három hónap
előtt igen, de most...”

Fogsága ideje alatt mindig csak Mariz-
kijre gondolt. Husvét éjjelén őt zavarba hozó,
mely tűz szemek emléke álmaiban is meg-
jelent.

„Ez természetesen a dolgot még jobban
megnehezíti”, szöjt Zina, „de azért nem ha-
ragszom. Ha tudnád, hogy milyen jó ő.”

„Kicsoda, a herceg?”
„Igen, kérdezősködtél föléd, mondták
neki, hogy beteg vagy, én akkor egyik szem-
mel kacsinottam...” Ki meri mondani,
hogy ő együgyű? Mindjárt megértett! Mig
mama az öreg tábornokkal mulatott — tu-
dod, azaz a sükettel, a kivel csak kiáltva ér-
tetheti meg magát az ember — az alatt a
herceg felkeresett egy ablakmelyedésben és
így szöjtolt hozzá: „Kinozák őt, meg kell
szöktetni.” Ő ennyit válaszolt: „Jól van, gon-
doskodom róla.” Azután más dolgokról be-
szöjtolt, mert meghallhatná volna beunt-
ket. Hogy nem akar szöktetés lenni, ezt meg
kell neki mondanom.”

„Igen”, válaszolt Lissza.
„Természetesen én sokat változtatt a dol-
gon... Isten veled, légy bátor, látod, hogy
gondolok rád.”

Megölelte unokanővérét és úgy, a mint
jött, kiosont az ablakon.

„A fiatal grófkisasszony királó tulajdou-

vétessék. A porta körjegyzéket készít elő,
a melyben följárja a hatalmakat, hogy egyezzenek
meg a mingreliai herceg jelölésében, hogy a
fejedelm választása mihamarabb megje-
lölhető legyen.

**A bulgáriai orosz alattvalók
védelme.** A „Times” Sophiából értesül,
hogy Kaulbars eleinte az orosz alattvalókat
Németország védelme alá akarta
helyezni. Thielemann, Németország
képviselője azonban kijelenté, hogy előbb
erre nézve utasításokat kell kormányától, a
mi fölött Kaulbars csodálkozni látszott. Az
utasítások megérkezése után Thielemann es-
törtök este tudatta Kaulbars tábornokkal, hogy
hajlandó átvenni a Bulgáriában lakó tulaj-
donképi oroszok, de nem egyuttal az ott
idéző montenegroiak védelmét, a kiket az
orosz consulatus szokott oltalmába venni. Erre
Kaulbars táviratozott Pétervárra, a honnan
azt a parancsot vette, hogy az orosz consula-
tus helyezze francia védelem alá.

NAP TÁR.

November 24. Szerda. Róm. cath. napl. K. János. — Prot. naplár, Emi. Krizó. — Görög-orosz nap-
tár (november 12.) Alamis. J. — Nap kél 7 óra 21
percz. Nyugszik 4 óra 14 percz.

Nov. 27. Az aradi dalegyet estélye a Strobl ven-
dégloben.

Nov. 27. Aradmegye főispáni beiktató közgyűlése
d. e. 10 órakor.

Nov. 29. Arad város rendkívüli közgyűlése d. e.
11 órakor.

HIREK.

Arad és Vidéke.

Az aradi új főispán beiktatása. Fáb-
ián László főispáni beiktatása és az azzal
kaposlatos ünnepélyek programja a követ-
kező:

November 28-án este a színházban disz-
eladás.

November 29-én délelőtt 10 órakor be-
iktatási közgyűlés Aradmegye, délelőtt 11
órákor Arad szabad királyi város törvényha-
tóságánál.

Déli 12 órakor a tisztelő küldöttségek
fogadtatása a városházában.

Délután 2 és fél órakor diszced a „Fe-
hér Kereszt” vendégloben.

Este 7 órakor fáklyásmenet.

A főispán urnál ez alkalomból tisztelegni
kiváló testületek és egyetlek felkértek, hogy
november 28-ig a polgármesteri hivatalban
jelentkezzenek.

A városi beiktató-közgyűlés meghívója a
következőleg hangzik:

Arad sz. kir. város törvényhatósági li-
zottsága részéről 1886. évi november hó
29-én d. e. 10 órákor rendkívüli közgyűlés fog
tartatni.

Tárgy: Méltóságos Fáb ián László
Arad sz. kir. város főispánjának ünnepélyes
beiktatása.

Ezen rendkívüli közgyűlésre a törvény-
hatósági bizottsági tagokat tisztelettel meg-
hívom.

Arad 1886. évi novemberhó 22.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester

**Edelsheim-Gyulai Lipót báró volt or-
szágos főhadparancsnok s megének nagybir-
tokosa, zarándi birtokáról hétfőn Aradra ér-**

Ez éjjel Lissza álmaiban látta a Péter-
vár felé vezető országutat, mely végtelen
hosszúra nyúlt; legvégén egy kis fekete pont
feléje nyújtotta karját. Ez volt Marizkij. De
fájdalom! reggel tapasztalta, hogy ez csak
álom.

„Engem megszöktetni?” gondolta magá-
ban: „minő ostobaság! Ez az eszme becsü-
letére válik Zina szívének, de nem egy köny-
nyen lehet egy fiatal leányt elszöktetni! Ha
a herceg tudná is, nem akarná. És egy olyan
férfi szöktessen meg, a ki nem lesz ferjem!
Sohasem mutatkozhatnám többé emberek előtt
...” A szegény gyermek párnái közé rejt-
ette fejét és elkezdett keservesen sírni. „Vé-
gem van”, fejezte be elmékedését, „érem
végem közeledését; csak a sirás fog innét el-
vinni.”

XL.

Zenaide segélyt kap.

Zenaide visszatért a salonba, a hol tá-
vollétt észre sem vették; a zongorához su-
rant és a hangjegyek közt kezdett keres-
gélgni.

Surov herceg ügyesen közeledett hozzá.
Szegény herceg, mit állott ki azóta,
hogy kocsijába szállva, parancsot adott a Kum-
jasszinba való menetelre.

Megbánta ezt a parancsot; már három-
szor nyitotta föl száját, hogy ellenparancsot
adjon és ugyanannyiszor visszahúzott a koci-
párnáira és hagyta a lovakat tovább futni.

Szerencsére vendége voltak a grófnénál:
két-három vén kisasszony, a kerület békebi-
rája, az öreg süket tábornok, a kiról Zina
oly tiszteletlenül emlékezett meg és még né-
hány szomszéd.

Vasárnap volt és e napon Kumjasszinban
nyílt asztal fogadta a vendégeket.

A herceg jobban lett fogadva, mint
várta. Maga a grófné is zavarba jött volna,
ha meg kell magyaráznia, hogy miért nyuj-
totta kezét oly szeretetreméltóan csókra. Hála
e nyíjas fogadtatásnak, a herceg szelleme
szikrázott és mindenkit elbűvölt.

Mióta a névtelen levelet megkapta, mely
Vassziliszsa segélyére sietni fölszöktette, egé-
szem más ember lett. Elelte, melynek eddig
tulajdonképen nem volt célja, kedvesebb lett
előtte, mióta érezte, hogy másoknak is hasz-
nára válhatik.

„A fiatal grófkisasszony királó tulajdou-

kezett s Lukácsy Lajos uradalmi ügy-
védnél szállt meg: A tegnapi nap folyamán
látogatást tett a fő- és alispán urak-
nál, bemutatván magát mint a megyei tör-
vényhatósági bizottság tagját, igérvén, hogy
ezentul önként részt fog venni a megyei köz-
ügyekben, s ha csak nem lesz gátolva, a megyei
közgyűléseken mindig jelen lesz. — Látoga-
tást tett még Lukácsy Miklós takarékpénztá-
ri vezértitkárnál is — ki a múlt héten
Zarándon vendége volt. A volt főhadparancs-
nok a déli vonattal Budapestre utazott.

Uj megyebizottsági tagok. A tegnapi
közlettek folytatásául következő választásokról
értesültünk: **Az ó-pécskai első kerületben:**
Árgyelán János, dr. Csáklán Miklós — **Uj-
Szent-Annán:** Wiesemayer Ferencz,
Horn János, Pászteressák János, és
Ackermann Antal. **M.-Pécska II. kerü-
let:** Sipos János, ifj. Issekutz István,
Kurunczy János és Kiss András.

**Hild Gyula tábornok és dandárpa-
ranesnok** Déák Zsigmond főhadnagy se-
gédtséjével tegnap délutáni vonattal Aradra
érkezett az ujjoncsorsóvájának megsemmisíté-
sére. A tábornok a Nádorba szállt és két napig
fog itt időzni.

Eszküvő. Mészáros Tivadar aradi
királyi törvényszéki jegyző tegnap tartotta es-
küvőjét a budapesti jözeffvárosi templomban
Hofsa Lina kisasszonnyal, Hofsa
Edes es. kir. örnagy leányával.

Erekye Vécsey tábornoktól. Vécsey
tábornok, az egyik aradi vértanu főmőrt ezüst
villáját, gazdagon aranyozva és jó állapotban
megtalálták a napokban. A villa nyele gaz-
dag ékítéssel s a fogantyúnál a Vécseyek cí-
merét, hátsó lábán álló orszálat tüntet fel,
fölötte a grófi koronával. A villát Turóczy
Béla temesmegyei birtokán találták, szántás
közben. Pár évvel ezelőtt a tábornok kanálát
is megtalálták a közelben, hol ő a szabad-
ságharc alatt táborozott s így még csak az
aradi vértanu kése hiányzik. Az erekye a
délmagyarországi muzeumba kerül.

Jótkönyv adomány. Hirschmann
József ur, az aradi izr. hitközség elnöke, mint
minden évben, úgy az idén is szíves volt a
polgári fu-iskola szegénysorsu tanuló felru-
házására 5 forintot adományozni. A nemes-
szivű adakozó fogadja e helyen, a szegény
tanulók nevében nyilvános köszönetem. Millig
József, polg. isk. igazgató.

Drahotszky Rozsó aradi kir. adófel-
ügyelői helyettes és pénzügyi titkár általunk
már többször említett pénzügyi nagy munkája,
mely a pénzügyi fogalmazói és körjegyzői
szakvizsga összes tárgyát fölölő miniszteri
rendeletekkel és gyakorlati példákkal megvilá-
gított kézikönyv, kikerült a sajtó alól, s
egy hét múlva megküldetik a megrendelők-
nek. Ezen egy hét alatt még előfizetési áron
fogad el a szerző megrendeléseket (4 frt),
míg a munka bolti ára 6 frt lesz. Az egész
munka 72 nyomtatott ívre terjed.

Árlejtés. A barak-kórház mellett föl-
állítandó jégveremre tegnap volt a gazdasági
szekben az árlejtés. Bikkálási ár volt 442 frt
11 kr, legolcsóbban vállalkozott Probst Fe-
rencz és fia egész 10% engedménnyel. Te-
kintettel az árlejtés kedvező voltára, a gazda-
sági szék pártolólág terjeszti a tanács elé.

Hónvédgyűlés. Az aradi hónvéd-egy-
let ma délután 5 órakor a városháza föld-
szinti kistermében ülést tart, melyre az egy-
let tagjait figyelemztetjük.

ságokat fedezett föl bennem”, mondá meg-
gában a jó herceg örömtől sugározva és a
Zinával való néma egyetértés, e néma a tit-
kos bűnrészességné, annyira tetszett neki,
hogy gyakran még álmodott is erről.

Ennek folytán a herceg meglepetése igen
nagy volt, midőn hallotta a rövid választ:
„O beteg!” és Zina kacsinatából megértette,
hogy Lissza nemcsak beteg, hanem teljesen
kegyvesztetté lett.

Eleinte azt hitte, hogy ő az oka ennek,
azonban a grófné szeretetreméltósága meg-
győzte arról, hogy saját személye nincs a
játékban.

E szerint egy újabb, az előbbtől telje-
sen eltűt kegyvesztettségéről kellett szónak
lenni.

Zina szavai még fokozták kinos zavarát
és mikor az visszatért, sietett a megszakított
társalgást elővigyázatosan folytatni.

„Herceg, akar egy keringőt játszani?”
kérde Zina.

Egyidejűleg anyjára kéré tekintetet
vetett.

„Már régen nem játszottam négykézre”,
tette hozzá.

A grófné beleegyezőleg intett. Az első
nyoloz öt után megkezdődött a társalgás.

„Láttam őt; el van szánva!” kezdé
Zina.

„Hogyan juthatott hozzá?”
„Az ablakon.”

Ez a válasz annyira kihozta a herceget
sodrálból, hogy a hamis hangok egész sor-
zatával kedveskedett, a mi természetesen ma-
gára vonta a grófné figyelmét.

„Bocsánat, kisasszony”, szöjt a herceg
a legnagyobb udvariassággal, „elfelejtettem az
ismétlést.”

Ujra kezdtek a keringőt és minden na-
gyobb szerencsétlenség nélkül végig játszották.

„Előre meg kell mondanom, hogy nem
akar az ön felesége lenni!” mondá Zina, mi
közben egy trillát vágott.

„Az nem tesz semmit!” válaszolt a her-
ceg és egy hatalmas akkordot ütött.

„Micsoda... Ez önnek mindegy?”
Most aztán ő rajta volt a sor, hogy ha-
mis hangot adjon, melyet azonban nagy bir-
telen ügyesen leplezett és a grófné, egy pil-
lanatra megszakított társalgását folytatta.

(Folyt. köv.)

**Degenfeld-Schonburg Kristóf gróf
hadtestparancsnok** O Felsege az I. osztályu
sakorona-renddel tüntette ki. Minthogy ő
exceja ez időszert Felsőmagyarországon idő-
zik, a közös hadügyminiszter táviratát Temes-
várról továbbították hozzá.

Köszönetnyilvánítás. Az aradi állami
leányiskola növendékei koronás királyné-
névnapja alkalmával, a napot méltóan meg-
ünnepeleendő, mint minden évben, úgy az idén
is négy sikertéma leány nő-
vándéket öltöztettek sajátkezűleg
készített meleg ruhákba és vendégelték meg
megtakarított pénzükön vásárolt sütemény és
gyümölcsössel. Addig is, míg e nemes s szép
tettüket, mely nem szorul dicsőre, a fel-
ügyelő-bizottság tudomásul veendő, e helyett
most mely köszönetet úgy a Tekintetes Tan-
testületnek, valamint a jó irányban vezetett
növendékeknek. Aradon, novemberhó 23-án.
Roboz József, az aradi sikertéma-iskola ta-
nitója.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter
Bittó József aradi kir. járásbíróági jog-
gyakornokot a nagyhalmgy járásbírószághoz
aljegyzővé nevezte ki.

Meghíruult betörési kísérlet. Hétfőn
este egy hordár jelentést tett az aradi rend-
őrségnek, hogy két egyén az itteni pályau-
varon olyanformán beszélt, mintha aznap
este egy újradí özevgy pékú lakásán be-
törést akarnának megkísérteni. A rendőrség,
miután Uj-Arad nem tartozik hatáskör alá,
az ügyet áttette a csendőrséghez, mely két
esendőrkibőlésével értesítette az ottani
csendőrséget, s az innen küldött hat egyén-
nel lesbe állva, csakugyan sikerült azon éjjel
a két egyént elfogni, mielőtt valamit tehet-
tek volna; azonban az elfogatás talán hama

Felelős szerkesztő : **Hindy Árpád.**

BUDAPESTI TŐZSDE.

November 22

Pénz		Aru		Pénz		u		Pénz		Aru		Záloglevelek.		Pénz		Aru	
M. kir. aranyjár. adóment. 4%	103 85	104 15	Magy. o. z. bank részvény-társaság	—	—	Pesti közuti vaspálya	476	478	M. földhitelint. papírárték	5 1/2 %	101 25	101 75	"	5 1/2 %	101	101 50	
" papíráradék adóment. 3%	93 40	93 70	Osztrák hitelintézet	287 60	287 80	Pesti közuti vasp. élvezet jegyek	275	285	"	4 1/2 %	95 25	100	"	5 1/2 %	95 25	100	
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	151 75	152 25	Osztr.-magyar bank	870	875	Budapesti III. ker. takarékp.	90	—	"	5 %	127 50	128	"	5 1/2 %	102 50	103	
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	151 75	152 25	I. yar iparbank	150	151	Országos központi	495	500	" jelzálogbank	5 1/2 %	101	101 50	Kisbirt. orsz. földh.-int.	5 1/2 %	100 60	101	
M 1869. kel. v. é. kötv. (els.) adóment. 5%	99 75	100	Pesti keresk. bank	578	630	Pesti hazai első	7750	7800	Osztr.-magyar bank o. é.	5 %	100 60	101	"	4 1/2 %	98 50	98 75	
M. 1873. kel. ár. v. ez. (els.) adóment. 5%	123	124	Bécsi bizt. társulat	206	208	Egyesült Budapest fővárosi takp.	445	450	" keresked. bank	6 %	102	102 50	"	5 1/2 %	101 60	102	
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	116	—	Bécsi élet- s. jár. bizt. társ.	210	220	Magyar ált. takarékp. részvény	85	86	"	5 %	101	101 50	Albina tak. és hitelint.	6 %	101	102	
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt	123	124	Első magy. általános bizt. társ.	3150	3175	Alagut	150	151	Budapesti lánczhid	5 %	106	106 50	Lloyd- és tőzsde-épület.	5 %	99 50	100	
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	125	125 50	Fonciere pesti bizt. társ.	68 50	69 50	Általános waggon kölcs. társaság	72	73	M. sz. k. orsz. vörös-kereszt orsz.	9 80	10	Osztrák vörös kereszt-egylet	14 50	15	—	—	
M. k. földtm. kötvények 5%	104 50	105	Magyar-francia bizt. társ.	201	202	"Franklin"-társulat	206	207	"	—	—	—	—	—	—	—	
" rad. 5%	104 50	105 50	Pannonia viszb. társ.	855	870	Gauz és társas vasó. és gépgyár	784	788	Pénznemek.	—	—	—	—	—	—	—	
M. k. földtm. kötvények horvát-ors. 5%	105	106	Concordia malom	472	480	Gschwindt-féle szeszgyár	370	375	Cs.-kir. arany (vert)	5 93	5 97	Cs.-kir. arany (kór)	5 93	5 98	Osztrák-magyar 8 frtos arany	9 93	9 96
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	104 50	105 50	Első budapesti malom	1050	1100	Gyapjumo. és biz. I. magyar	255	260	Osztrák és magyar ezüst	—	—	—	—	—	—	—	
" erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint) 5%	93	99	Erzsébet malom	218	222	Keresked. épülete	650	—	Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	61 70	61 80	Ném. bankp. 100 német bir. márkáért	61 70	61 80	Amsterdam 100 hollandi frtért	103 80	104
Szőlődecsmavált. kötv. (100 frt) 5%	98 75	99 50	Hengermalom	590	600	Könyvnyomda „Atheneum“	550	—	Páris 100 frankért	49 62	49 72	Svájczi pénzpiacon 100 frankér.	49 60	49 70	London 10 font sterlingért	125 75	126 13
Pest városi kölcsöne 1870. évből 6%	106	106 50	Luiza malom	291	392	Pesti	1100	1140	Amsterdam 100 hollandi frtért	103 80	104	—	—	—	—	—	
" 1871. évből 6%	108	108 50	Molnár és sütők malma	376	380	Köszénb. és téglagy. (Drasche)	246	248	—	—	—	—	—	—	—	—	
Budapesti f. 1880. kölcsöne 6%	101 25	101 75	Pannonia malom	790	810	Nemzetközi waggon-kölcsön-részvényszerűsítés	70 50	71	—	—	—	—	—	—	—	—	
Budapesti bankgy. részvény	101 25	101 75	Viktoria malom	250	260	Pesti építő-társaság	85 75	86	—	—	—	—	—	—	—	—	
Magy. ált. hitelbank	299 25	299 50	"Adria" m. tengeri hajóz. részv. t.	187 50	188 50	Rimamurány-salgótarj. vas. m. rvt.	149	150	—	—	—	—	—	—	—	—	
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	143 50	144	Alföld-fiumei vasút 5%	180	181	Salgótarj. köszénb.	157	158	—	—	—	—	—	—	—	—	
Magy. lesz. és pénzváltó	104 30	104 50	Báttaszék domb-zákány vasút 5%	103	105 50	Schlick-féle vasó. és gépgyár	890	900	—	—	—	—	—	—	—	—	
			Déli vasút 5%	172 50	173 50	Schlick-féle vasó. és gépgyár II. kib.	300	305	—	—	—	—	—	—	—	—	
			Északkeleti vasút 5%	185	186	Serfőzde első magyar	160	170	—	—	—	—	—	—	—	—	
			Erdélyi vasút 5%	150 50	151 50	Sertősház	105	106	—	—	—	—	—	—	—	—	
			Győr-sopron-ebenfurti vasút 5%	174 50	175 50	Sósuti kőbánya	181	183	—	—	—	—	—	—	—	—	
			Kassa-oderbergi vasút 4%	171 25	172 25	Spódium- és csontlisztgyár	53 50	54	—	—	—	—	—	—	—	—	
			Magyar galiczi vasút 3%	244 75	245 25	Szálloda-részvénytársaság	250	253	—	—	—	—	—	—	—	—	
			M. ny. v. (sz.-győr-grácsi vasút) 3%	375	380	Téglá- és mészegető ujlaki	104 50	105	—	—	—	—	—	—	—	—	
			Osztrák államvasút 3%	—	—	Török dohányrészvény	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
			Pécs-barcsi vasút 3%	—	—	Gőztéglagyár kőbány. szel. nélk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
			Tisza-vidéki vasút 3%	—	—	M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 5%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
			Osztr. dunagőzhajózási társ. 3%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Pénz	Ar	Pénz	Ar
M. földhitelint. papírtétl 5 1/2%	101 25	101 75	
" " " " 5 1/2%	101	101 50	
" " " " 4 1/2%	99 25	100	
" " " " 5 1/2%	127 50	128	
" " " " 5 1/2%	102 50	103	
" " " " 5 1/2%	101	101 50	
Kisbirt. orsz. földh.-int. 5 1/2%	100 60	101	
Osztr.-magyar bank o. é. 5 1/2%	100 60	101	
" " " " 4 1/2%	101 20	101 60	
" " " " 4 1/2%	98 50	98 75	
Pesti keresked. bank. 6 1/2%	102	102 50	
" " " " 5 1/2%	101 50	102	
" " " " 5 1/2%	101	101 50	
Albina tak. és hitelint. 6 1/2%	101	102	
Elsőbbeségek.			
Budapesti lánchíd. 5%	108	108 50	
Lloyd- és tőzsde-épület. 5%	99 50	100	
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt orsz.	980	10	
Osztrák vörös kereszt-egylet.	14 50	15	
Pénztermékek.			
Cs.-kir. arany (vert)	5 93	5 97	
Cs.-kir. arany (kör)	5 38	5 93	
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9 93	9 96	
20 frankos arany	9 93	9 96	
Osztrák és magyar ezüst	—	—	
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	61 70	61 80	
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	61 70	61 80	
Amsterdam 100 hollandi frtért	103 80	104	
Páris 100 frankért	49 62	49 72	
Svájci pénzpiacon 100 frankér.	49 60	49 70	
London 10 font sterlingért	125 75	126 10	

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

pénteken f. é. decz. 9-én,

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitányi hivatal egy közönségen jelenlétében, üzlshelyiségben, Kossuth-utca 62. sz. azon

zálogtárgyak,

melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogozási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet igénynek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Arad, 1886. novemberhóban.

Weiss Dávid.

603—1.3

Jó iskolai bizonyítványokkal ellátott

gyakornok

fölvétetik

NEUMAN TESTVÉREK

városi irodájában.

702—1

Alkutatárgyalási hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy a lippa-tótváradi kincst. uradalomhoz tartozó alább felsorolt bértárgyaknak hasznosítása végett az alulirt helyeken és napokon alkutatárgyalás tartatik, melyre bérelni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva ezennel meghívattak.

A feltételek az alulirt helyeken — melynek kerületéhez az illető bértárgy tartozik — megtekinthetők.

Alkutatárgyalásra bocsáttatnak:

Folyó szám	Helység, melyben a bértárgy fekszik	Bértárgy, elnevezése és kiterjedése	A bérlet kezdete	Bértartam	Kiküldési ár év és hol-danként
A lippai kincst. urad. ispánságnál 1886. december 6-án d. e. 10 órakor					
1	Lippai	C kivágás	1 800/1000 hold	1886. nov. 1.	2 51
2	Lalasincai	gyalu vinilor	21 800/1000 hold	1886. nov. 1.	1 22
3	Kövesdi	I. sz. dűlőföld	111 800/1000 hold	1886. nov. 1.	3 év 3
4	"	III. " " "	94 800/1000 hold	1886. nov. 1.	2 61
5	"	Mika Partenie-féle birtok	8 1015/1000 hold	1886. nov. 1.	2 —
Vályemárei kincst. ispánságnál 1886. december 7-én d. e. 10 órakor.					
6	Bulzai	Majorföld	1053 1000/1000 hold	1886. nov. 1.	— 37
7	Pozsogai	házhelyek	5 hold	1886. nov. 1.	1 50
8	Gyuliczi	jegyzői föld	6 154/1000 hold	1886. nov. 1.	7 15
9	"	porond	1 351/1000 hold	1886. nov. 1.	2 —
10	"	Rekettyés	3 1445/1000 hold	1886. nov. 1.	2 —
11	Pernyesti	" pagma	800 0 hold	1886. nov. 1.	6 —
12	Valemarei	halászat	—	1886. nov. 1.	2 —
13	Pozsogai	"	—	1886. nov. 1.	2 —
14	Lalasincai	"	—	1887. jan. 1.	10 —

Arad, 1886. november hó 19-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.

Nyomtatja és kiadja a „Széchenyi irodalmi intézet” Aradon.

Rohonezy Gida országgyűlési képviselő Török-Becsei nagykertészetéből naponta friss

virág-ke (Carfiol)

kapható

701—1.4

Eliás Armin „Bisztriczky J. utóda“

czég alatti fűszer- és csemege-üzletében, Aradon.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város területén kimérés alá kerülő bor, minden hctl.-je után 1 frt, s a sör minden hctl.-je után 4 frt mérési illeték-szedési jogának 1887. évi január 1-től egy vagy több évre leendő bérbeadása iránt f. é. novemberhó 30-án, d. e. 10 órakor árverést fog a gazdasági szék tartani.

Kiküldési ár egy évre 26200 frt, mely összegnek 10 százaléka készpénzben vagy elfo-

gadható értékpapirokban bánompénzzel leteendő. Árlejtési lehet szóval vagy a szóbeli árlejtést megelőzőleg benyújtandó írásbeli zárt ajánlattal, mely utóbbiakhoz a bánompénz melléklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket ismeri és azokat elfogadja. A feltételek előzőleg is Parecz István tanácsnok úrnál megtekinthetők és azok kívánatra meg is küldetnek.

Varjassy Lajos,

ELIAS ARMIN úrnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét. Victor Schmidt & Söhne, cs. kir. orsz. enged. gyárosok. Gyár és központi szétosztási hely: Bécs, V. Allee-gasse, Nr. 48. (a déli vasút mellett.)

975—886.

Árlejtési hirdetmény.

A járvány-kórház mellett tervezett jégve-rem elkészítésének elvállalása iránt f. é. nov. 23-dikán, délelőtt 10 órakor árlejtést fog a gazdasági szék tartani. Kiküldési ár 442 frt 11 kr., mely összegnek 10 százaléka bánompénzzel leteendő. Árver. lni lehet szóval, vagy írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz melléklendő s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket ismeri és elfogadja. A feltételek és költségvetés előzőleg is a gazdasági szék elnökénél, Parecz István tanácsnok úrnál megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1886. évi november 16-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos, aljegyző.

10680—86. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. jbiroság 10471., 10472., 10474—86. sz. végzése által Aradváros közönsége végrehajtató javára Csobán Sándor aradi lakos ellen 128 frt 54 kr., 286 frt 28 kr. és 91 frt 20 kr. törke erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1373 frtra becsült lovak, szarvasmarhák, disznók, kocsik, takarmányművek és egyéb ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis alperesnek Aradon, választó-utczában létező lakásában leendő eszközölésére folyó évi deczemberhó 6-ának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igénylőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1886. nov. 20.

954—1

Györfy Mihály, kir. jbirosági kiküldött.

8377—1886

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló [1883. évi XLIV. t. cz. 39. §-a értelmében a f. évi 4. adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhívattak, hogy a f. é. 4. adórészletet most már a késedelmi kamatok és esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben netalán régebbi adótartozásait azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régebbi adótartozások azonnal, a f. évi 4. adórészlet pedig decz. hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás útján és a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 4. adórészletre nézve november 24-től kezdve a zálogolás fog mezejtetni, s a mennyiben ennek daczára az adóhátalra járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adni.

Aradon, 1886. évi november 15-én.

A városi tanács.

19652—1886.

Hirdetés.

A Temesvárt székely csász. kir. 7-ik hadtest-parancsnokságának 7348/886. sz. a kelt felhívása nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy mindazon katonai kötelezettség alatt nem álló szigorló orvosok, sebészek és orvostudorok, kik háboru esetén a katonai kórházakban itt helyben Aradon, vagy másol orvosi szolgálatokat hajlandók teljesíteni, a megkövetendő egyezményhez képest 8 frtig terjedhető napidíjban, azon felül az utiköltségek megtérítésében részesülhetnek. Felhívattak tehát mindazon szigorló orvosok, sebészek és orvostudorok, kik a fentebbi esetben a katonai kórházakban orvosi működésre vállalkoznak, f. é. december 15-éig, Arad sz. kir. város tisztai orvosi hivatalánál bejegyzés végett jelentkezni sziveskedjenek.

Arad, 1886. január 13.

A városi tanács.